

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-99/2020.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2020. augusztus 11. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama:	120 perc
A vizsgafeladat aránya:	20%
A vizsga ideje:	2020. augusztus 11. 8:00 óra
Segédeszköz:	nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2020. augusztus

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

1. Az elemzéshez használt Anyagmentes termelési érték meghatározásánál melyik tételket kell az alábbiak közül pozitív (növelő) tételként figyelembe venni?
  - a) Anyagköltség
  - b) Béröltség
  - c) Értékcsökkenési leírás
  - d) Értékesítés nettó árbevétele
  - e) Saját előállítású eszközök aktivált értéke

2. Hogyan tudja egy vállalkozás meghatározni a célköltségét?
  - a) versenytársak piaci árának módusza
  - b) versenytársak piaci árának átlaga
  - c) piaci ár mínusz elvárt fedezet
  - d) megcélzott költségnemek összege
  - e) eladási ár plusz haszonkulcs

3. Az elérhető optimális eredmény összegének tervezésénél melyik az a tényező, amelyik NEM befolyásolja a termékek jövedelmezőségi rangsorát?
  - a) tervezett állományváltozás
  - b) közvetlen önköltség
  - c) fajlagos szűk erőforrás felhasználás
  - d) értékesítés közvetett (fix) költsége
  - e) eladási ár

4. Melyik vagyonelem NEM befolyásolja a likviditási ráta értékét?
  - a) vevői követelés
  - b) tárgyi eszköz
  - c) szállítói kötelezettség
  - d) jegyzett tőke
  - e) hosszú lejáratú hitel

5. Az alábbi mutatók közül melyik tartozik a pénzügyi helyzet elemzés témakörébe?
  - a) tőkefezültség mutató
  - b) pénzeszközök részaránya
  - c) likviditási ráta
  - d) likviditási gyorsráta
  - e) befektetett tőke hozama

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Kölcsön nyújtása hosszú távra			-	
Hosszú lejáratú kötvény kibocsátása				+
Hitelek után fizetendő kamat átutalása		-		
Gépsor értékcsökkenése	X			
Áruértékesítés vevőknek	X			

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Vevőkkel szembeni követelés		X						
Rövid lejáratú kölcsön						X		
Költségek aktív időbeli elhatárolása				X				
Bértartozás (esedékesség következő hó 5-e)						X		
Adózott eredmény								X

III. feladat (4 + 2 + 6 = 12 pont)

A vállalati elemzésekben gyakran alkalmazott módszerek a különböző kalkulációs számítások, amelyek alapvetően a költségszámítások különböző fajtáihoz kapcsolódnak. Az egyik lehetőség az ÁKFN struktúrából indul ki.

Feladat:

a) Mely szavaknak a rövidítéseiből származnak az ÁKFN betűi?

Á: Árbevétel

K: Közvetlen (változó) ktg.

F: Fedezeti összeg

N: Nyereség

b) Soroljon fel legalább két elemzési célt, ahol az ÁKFN struktúrát alkalmazni lehet!

Például:

- fedezeti pont számítás
- gazdasági kalkuláció
- termékjövedelmezőségi vizsgálat
- érzékenységvizsgálat

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kiemelt adatokat ismerjük:

	<i>Bázis év</i>	<i>Tárgy év</i>
Értékesítés nettó árbevétele	4 000	4 200
Adózott eredmény	960	1 260
Eszközök összesen	10 000	12 000
<i>ROI (adózott er. / eszk. össz.)</i>	<i>9,6%</i>	<i>10,5%</i>
<i>Eszközök forgási sebessége</i>	<i>0,40</i>	<i>0,35</i>
<i>Árbevétel arányos adózott eredmény</i>	<i>24%</i>	<i>30%</i>

Feladat:

c) *Bontsa befolyásoló tényezőire a ROI mutatót, és számszerűsítse az egyes tényezők mutatóra gyakorolt hatását! (Szöveges értelmezést – most – nem kell írni.)*

Teljes ROI eltérés: $10,5\% - 9,6\% = + 0,9\%$ **(2 pont)**

Forgási sebesség változás hatása: $(0,35 - 0,4) * 24\% = - 1,2\%$ **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:

$0,35 * (30\% - 24\%) = + 2,1\%$ **(2 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben a teljes eltérést sikerül valamilyen logikai alapon szétbontani két részre. Például:

Teljes ROI eltérés: $10,5\% - 9,6\% = + 0,9\%$ **(2 pont)**

Fiktív ROI: $0,35 * 24\% = 8,4\%$

Forgási sebesség változás hatása: $8,4\% - 9,6\% = - 1,2\%$ **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $10,5\% - 8,4\% = + 2,1\%$ **(2 pont)**

Fordított sorrendű bevonásnál az eredmények:

Teljes ROI eltérés: $+ 0,9\%$

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása: $+ 2,4\%$

Forgási sebesség változás hatása: $- 1,5\%$

Összetettebb modellek alkalmazása nem volt elvárás, de azok is elfogadhatók jó megoldásként, ha logikus levezetést tartalmaznak.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (7 + 10 + 3 = 20 pont)

Egy termelő vállalkozás forgalmi költséges eredménykimutatásából az alábbi kivonatot ismerjük:

Értékesítés nettó árbevétele	2 400 MFt
Értékesítés közvetlen költségei (változó költség)	1 600 MFt
Értékesítés közvetett költségei (fix költség)	900 MFt

Az értékesítés közvetlen költségei csak lineárisan változó részből állnak. A tervek alapján a vállalkozás 80 MFt-tal szeretné növelni az eredményét. Az előzetes elemzések azt mutatják, hogy ehhez az eladási ár nem növelhető, illetve a fix költség nem csökkenthető.

Feladat:

- Határozza meg a vállalkozás fedezeti ponthoz tartozó árbevételét!
- Számolja ki mindegyik megvalósítható esetre, hogy milyen mértékű %-os változtatással érhető el a megcélzott eredmény!
- Állapítsa meg a kiszámolt tényezők nyereségérzékenységi szorzóját (két tizedesjegyre)!

	Alapeset	Fedezeti pont	Mennyiség növelés	Változó ktg. csökkentés
Értékesítés nettó árbevétele	2 400	2 700	2 640	2 400
Értékesítés közvetlen költségei	1 600	1 800	1 760	1 520
Fedezeti összeg	800	900	880	880
Értékesítés közvetett költségei	900	900	900	900
Értékesítés eredménye	- 100	0	- 20	- 20
	2,5 pont	2,5 pont	2,5 pont	2,5 pont

a) Értékesítés mennyiségének változása $900 / 800 = 112,5\% \rightarrow + 12,5\%$ **(1 pont)**
 Árbevétel és Értékesítés közvetlen költségei is ugyanilyen mértékben változnak.
 Fedezeti ponthoz tartozó árbevétel: $2\,400 * 112,5\% = 2\,700$ MFt **(1 pont)**

b) Tervezett eredmény: $- 100 + 80 = - 20$ MFt **(1 pont)**
 Értékesített mennyiség növelés $(880 - 800) / 800 = + 10\%$ **(2 pont)**
 Változó ktg. csökkentés mértéke $(1\,520 - 1\,600) / 1\,600 = - 5\%$ **(2 pont)**

c)
 1. változat: A negatív eredményre hivatkozva nem készül számítás. **(3 pont)**
 vagy
 2. változat: Elkészül a számítás:
 eredmény változása $80 / - 100 = - 80\%$ **(1 pont)**
 Értékesített mennyiség növelés esetén: $- 80\% / 10\% = - 8$ **(1 pont)**
 Változó ktg. csökkentés esetén: $- 80\% / 5\% = - 16$ **(1 pont)**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (22 + 12 = 34 pont)

A vállalkozás kétféle felfújható strandtermék: napozómatrac és úszófotel előállításával foglalkozik. Az értékesítéséről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Bázis		Tárgy	
	napozómatrac	úszófotel	napozómatrac	úszófotel
Értékesített mennyiség (edb)	100	40	120	70
Eladási egységár (Ft/db)	3 800	4 700	4 000	5 000
Értékesítés fajlagos önköltsége (Ft/db)	1 500	2 200	1 600	2 400

Feladat:

- a) Végezze el a vállalkozás bruttó eredményének (fedezeti összegének) utólagos nagyvonalú elemzését a fedezeti hányadot alkalmazó módszer alapján!
(abszolút különbözetek módszere, láncmódszer)!
- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Megnevezés (12 * 1,25 = 15 pont)	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt) Σqa	100 * 3 800 + 40 * 4 700 = 568 000	120 * 3 800 + 70 * 4 700 = 785 000	120 * 4 000 + 70 * 5 000 = 830 000
Ért. kvetlen. ktg. (eFt) Σqö	100 * 1 500 + 40 * 2 200 = 238 000	120 * 1 500 + 70 * 2 200 = 334 000	120 * 1 600 + 70 * 2 400 = 360 000
Fedezeti összeg (eFt) Fö = Σ q * (a - ö)	568 000 - 238 000 = 330 000	785 000 - 334 000 = 451 000	830 000 - 360 000 = 470 000
Fedezeti hányad Fh	330 000 / 568 000 = 0,580985915	451 000 / 785 000 = 0,574522293	*470 000 / 830 000 = 0,566265060

* Az elemzéshez nincs szükség erre az adatra (enélkül is teljes pontszám adható).

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = F\ddot{o}_1 - F\ddot{o}_0 = 470\,000 - 330\,000 = +140\,000$ eFt (1 pont)

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = \Sigma (q_1 - q_0)(a_0 - \ddot{o}_0) = 451\,000 - 330\,000 = +121\,000$ eFt (1 pont)

Tiszta volumen változás hatása:

$q_{1\Delta} = (\Sigma q_1 a_0 - \Sigma q_0 a_0) * Fh_0 = (785\,000 - 568\,000) * 0,580985915 = +126\,074$ eFt (1,5 pont)

Összetétel változás hatása:

$q_{2\Delta} = \Sigma q_1 a_0 * (Fh_{1,0} - Fh_0) = 785\,000 * (0,574522293 - 0,580985915) = -5\,074$ eFt (1,5 pont)

Árváltozás hatása: $a_{\Delta} = \Sigma q_1 * (a_1 - a_0) = 830\,000 - 785\,000 = +45\,000$ (1 pont)

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = -\Sigma q_1 * (\ddot{o}_1 - \ddot{o}_0) = -(360\,000 - 334\,000) = -26\,000$ eFt (1 pont)

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

A vállalkozás fedezeti összege összesen 140 000 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 121 000 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
  - tisztán az értékesítés mennyiségének (változatlan összetétel melletti) átlagos növekedése 126 074 eFt-tal járult hozzá a fedezeti összeg növekedéséhez;
  - az értékesítés összetétele kedvezőtlenül változott (eltolódott az értékesítés az alacsonyabb fedezeti hányadú termékek felé), ami miatt a fedezeti összeg 5 074 eFt-tal csökkent;
- az eladási egységárak (együttes és átlagos) növekedése következtében a fedezeti összeg 45 000 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 26 000 eFt-tal csökkentette.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($6 * 2 = 12$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (10 + 4 = 14 pont)

Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok M Ft-ban).

Megnevezés	Nyitó	Záró
Hosszú lejáratú hitelek	4 000	5 000
Rövid lejáratú hitelek	1 200	800

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek a hitelekkel. A vállalkozás több éves lejáratú, havi törlesztésű hitelekkel finanszírozza magát. A tárgyidőszakban 2 000 M Ft hitelt folyósított a bank. A pénzáramlásokat a szerződés szerint határidőben rendezték a felek.

Feladat:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra a hosszú, illetve a rövid lejáratú hitelek mérleg sorok mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Hosszú lejáratú hitelek

Nyitó	+ Hitel felvétel (1 pont)	– Átsorolás rövidbe (1 pont)	= Záró
4 000	2 000 (1 pont)	1 000* (2 pont)	5 000

*Átsorolás összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$4\,000 + 2\,000 - 5\,000 = 1\,000 \text{ eFt}$$

Rövid lejáratú hitelek

Nyitó	+ Átsorolás hosszúból (1 pont)	– Törlesztés (1 pont)	= Záró
1 200	1 000** (1 pont)	1 400*** (2 pont)	800

**Átsorolás Hosszú lejáratú hitelből

***Törlesztés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$1\,200 + 1\,000 - 800 = 1\,400 \text{ eFt}$$

b) A hitelekkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Finanszírozási cash flow (1 pont)

21. Hitel és kölcsön felvétele: + 2 000 eFt (1,5 pont)

25. Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése: – 1 400 eFt (1,5 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. Hitel beérkezése).